

J O S I P J E R N E J
(1909.-2005.)

U osvit proljeća 2005. ugasio se dug, plodan i čestit život prof. dr. Josipa Jerneja. Napustio nas je u visokoj dobi od 96 godina. Ostavio je tražan i prepoznatljiv trag u plemenitosti svoje ličnosti i u znanstvenom djelu koje će ga dugo nadživjeti.

Bio je jedan od najstarijih, onih prvih studenata moderne zagrebačke talijanistike. Na njoj je prošao sve stupnjeve: od asistenta iz godine 1946., do docenta, izvanrednog i redovitog profesora 1969. te predstojnika katedre. Umirovljen je 1979. Od tada je proveo jedan radni vijek od gotovo 30 godina u mirovini bez znanstvenog mira, bogateći sebe i nas važnim djelima u ljudskom i znanstvenom smislu.

Trajna njegova prisutnost u zemlji i u svijetu na međunarodnim i drugim kongresima romanista budila je pozornost zbog njegovih teorijskih promišljanja u jezikoslovlju i zbog znanstvenih rezultata koje je iznosio. O tome svjedoči njegova obilata bibliografija.

Uvrstio se u plejadu istaknutih hrvatskih talijanista (poput Žarka Muljačića i Pavla Tekavčića) čije su gramatike bile (i jesu) obvezatni udžbenici na talijanskim i mnogim europskim sveučilištima.

Prof. dr. Josip Jernej, dopisni član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, rodio se daleke 1909. u Gorici. Studirao je u Padovi i Firenci, a diplomirao 1941. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu s odličnim uspjehom. Osnivač moderne talijanistike akad. Mirko Deanović prepoznao je u njemu znanstveni i predavački potencijal, ostavio ga je na katedri i postao mu je jednim od najbližih suradnika u radu na leksikografiji.

Na fakultetu je ostao 40 punih, plodnih, predavačkih i znanstvenih godina.

Odgojio je naraštaje hrvatskih talijanista. Danas nema u Hrvatskoj uglednijeg stručnjaka za talijanski jezik koji, izravno ili posredno, nije oblikovan Jernejevim talijanističkim radom u stručnom i znanstvenom smislu.

Bio je obljubljen među studentima i među kolegama.

Ustrajno je proučavao i podučavao metodologiju učenja talijanskoga jezika. Iz toga su područja mnogi njegovi znanstveni i stručni radovi.

Josip Jernej

Napisao je nekoliko gramatika i skripta pragmatičke i znanstvene naravi. Osobito je bila (i ostala) zapažena i uvažavana u talijanistikama, u Italiji i u Europi, *Grammatica italiana descrittiva su basi storiche e psicologiche* 1965., koju je pisao u suautorstvu s uglednim Moritzom Regulom iz Graza.

Izradio je, mahom sa svojim učiteljem Deanovićem, mnoge uzorne rječnike: i talijansko-hrvatske i hrvatsko-talijanske. Neke od njih prof. Jernej doradivao je i dopunjavao u nekoliko uzastopnih izdanja.

Proučavao je talijansko-hrvatske kulturne doticaje i prožimanja poput lika, imena i djela jednog od prvih i ponajboljih hrvatskih leksikografa Jakova Mikalje (1601.-1654.), čiji su predci u najranijim hrvatskim raseobama dospjeli na poluotok Gargano, gdje se u Peschicima (mjestu hrvatskog imena) rodio naš ugledni leksikograf i gramatičar. Lako su se prepoznali.

Poput Mikalje s početka 17. stoljeća, gradio je Jernej ustrajno svega života, od rođenja u Gorici, studija u Padovi i Firenci, pa sve do smrti, svojim gramatikama i rječnicima, u prvom redu, čvrste i trajne mostove koji su povezivali obje *sponde* talijanskog i hrvatskog Jadrana. Te mostove snažio je i mnogim vezama koje je uspostavljao između našega i talijanskih sveučilišta.

To ustrajno jezično i ljudsko djelovanje nije moglo ostati neopaženo. Godine 1962. odlikovan je zlatnom medaljom predsjednika Talijanske Republike Gronchija, a 1971. dobiva naslov "commendatore" od predsjednika Saragata.

Bio je član Société de linguistique de Paris, Société de linguistique Romane, Società di linguistica italiana i još nekih istaknutih udruga.

Hrvatska akademija izabrala ga je točno prije 30 godina (1975.) za člana suradnika Razreda za filološke znanosti, a godine 2002. za svojega dopisnog člana, uvrstivši ga tako među svoje istaknute dopisne članove iz svijeta i domovine.

Ugasila se na jezikoslovnom nebu zvijezda prof. Jerneja. Mi znamo da će njezina svjetlost na putu do utrnuća još dugo, dugo svijetliti na čast i ponos njegovu imenu i njegovu djelu.

Izražavamo mu trajnu zahvalnost za djelo u koje je ugradio ljubav, znanje, rodoljublje te onu ljudsku plemenitost i sve druge vrline značaja kojima je zračila njegova ličnost.

Petar Šimunović

